

Veelzeggend veilingresultaat 2013

Pelskwaliteitsverbetering zet door, geen verschil naar kooibezetting, groot gewichtsverschil binnen een lengteklasse

Het veilingseizoen van 2013 is uitzonderlijk goed geweest en de analyse van de veilingresultaten toont aan dat de ingeslagen weg dient te worden doorgezet. De aankoop van 70 reuen uit Denemarken met een hoge kwaliteitsindex in 2010 & 2011 leidt elk jaar tot een duidelijke verbetering van de pelskwaliteit. De pelslengte van de Edelveen reuen is al 3 jaar gelijk. De pelsopbrengst van reuen in een groep was beter dan die van reuen die bij hun moeder opgegroeid zijn, vooral door de betere kwaliteit. Het gewichtsverschil tussen de lichtste en zwaarste 25% reuen binnen de lengteklasse 30 is 0,6 kg en bij lengteklasse 40 is dat 1 kg. Het verschil in lengte tussen de 25% lichtste en 25% zwaarste bedraagt 2-3 cm. De zwaarste 25% reuen hebben wel de beste kwaliteit en hoogste verkoopprijs, maar daar staan hogere voerkosten tegenover.

Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Onderzoeksaccommodatie Edelveen te Ederveen

Inleiding

Het hele jaar wordt gewerkt naar een zo goed mogelijk resultaat met grote en mooie pelzen. Na verkoop is de lengte en kwaliteit per pels bekend en door het grote scala aan neuslabelkleuren is van iedere Edelveen pels de herkomst van bloedlijn en kooibezetting bekend. Nu de septemberveiling voltooid is, kan de balans opgemaakt worden. Bij de analyse van de veilinggegevens wordt gekeken naar de huidige stand, de ontwikkeling van de bloedlijnen op de farm en de score naar huisvesting. Deze informatie wordt in dit artikel toegelicht.

Opzet

In 2010 en 2011 zijn in totaal 70 topreuen uit Denemarken ingezet op het grootste deel van het fokbestand op Edelveen. Sindsdien stijgt het aandeel 'Deens' bloed en daarnaast loopt een zuivere NL-lijn. De volgende informatie is verzameld en verwerkt:

- Lengte en Kwaliteit van Brown/Glow pelzen Edelveen, verkoop van 2010 t/m 2013
- Lengte en Kwaliteit NL-lijn en DK-lijn, verkoop van 2010 t/m 2013
- Lengte en Kwaliteit naar kooibezetting en bloedlijn
  - Bloedlijn: NL, DK50 (50% DK bloed), DK75 (75% DK bloed)
  - Kooibezetting OR (oude teef-reu), ORR (oude teef, 2 reuen), RRTT (2 reuen, 2 teven), 4T (4 teven)
- 250 Reuen (NL, DK50) zijn gewogen op pelsdatum en na het drogen is de pelslengte gemeten. Na verkoop zijn deze gegevens gekoppeld aan de lengteklasse en kwaliteit.

Resultaten

Resultaat Edelveen

Het resultaat van alle Edelveen pelzen van de wild-nertsen die verkocht zijn in 2010 t/m 2013 is afgebeeld in tabel 1 (reuen) en in tabel 2 (teven). De tabellen laten per jaar

de lengte zien door de berekende lengte (aandeel per lengteklasse vermenigvuldigd met gemiddelde lengte per lengteklasse) en het aandeel in de lengteklassen 50 en 40. De kwaliteit wordt getoond door het aandeel goede kwaliteiten (Platinum + Burgundy + Kwaliteit IA) en het aandeel minder goede kwaliteit (Ivory en kwaliteit I). Als extra kwaliteitskenmerk wordt het aandeel Velvet (kortharig) en het aandeel Longnap (langharig) vermeld. Het aandeel Chip wordt niet vermeld omdat deze niet ieder jaar op gelijke wijze is gemeten. De laatste 2 rijen tonen de gemiddelde verkoopprijs per jaar en de gemiddelde verkoopprijs van alle glow/brown pelzen van Kopenhagen Fur.

De Edelveen reuenpelzen worden steeds mooier (goede kwaliteit), steeds korter haartype (velvet hoger, longnap lager) en de lengte blijft al 3 jaar gelijk. De verkoopprijs is ieder jaar hoger dan het veilinggemiddelde. De kwaliteitsindex voor de reuen in 2013 is 75, de lengte-index is 100. Die is lager geworden omdat de gemiddelde lengte bij de veiling wel is gestegen in de afgelopen jaren.

Ook bij de tevenpelzen is de kwaliteit beter geworden en het haartype korter. De lengte is licht aan het stijgen. De verkoopprijs ligt van 2010 t/m 2012 boven het veilinggemiddelde, maar in 2013 niet. De kwaliteitsindex van de teven is 78 en de lengte-index is 100.

Resultaat naar bloedlijn

Het resultaat naar bloedlijn is in de figuren 1 (reuen) en 2 (teven) afgebeeld. Ook voor de bloedlijn wordt de ontwikkeling vanaf 2010

getoond voor de NL-lijn en de DK-lijn. In de DK-lijn is geen onderscheid naar DK50 en DK75 want deze vormen samen de lijn naar de betere kwaliteit. In de figuur zijn de berekende lengte (cm), de goede kwaliteit (% plat/bur/1A) en het aandeel Velvet (%) weer gegeven.

Er is geen verschil in berekende lengte tussen de bloedlijnen en vanaf 2011 is er geen verschil tussen de jaren. De kwaliteit van de DK-lijn gaat sterk omhoog evenals het aandeel Velvet. De NL-lijn stijgt beperkt in kwaliteit en Velvet is in 2013 iets lager dan 2012. Dit komt door de selectiemethode bij KF, waar in 2011 de kortharigen uit het totaal gehaald werden en vanaf 2012 de regulieren (niet kortharig) uit het totaal (info KF). Ook de DK-lijn maakt een knik op 2012 wat mogelijk overschat is.

Het beeld bij de teven is vergelijkbaar. Er is geen verschil in lengte tussen de bloedlijnen en er is een kleine stijging naar 2013. De kwaliteit van de DK-lijn stijgt in 2011 heel hard en blijft daarna boven 80%. Het aandeel Velvet stijgt wel geleidelijk. Het beeld van de NL-lijn toont weer de piek voor kwaliteit en velvet in 2012.

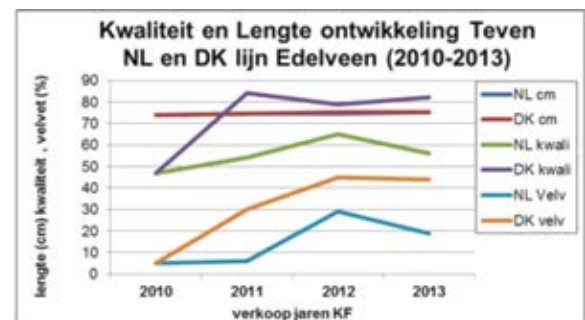
Resultaat per kooibe-zetting

Het resultaat per kooibe-zetting en per bloedlijn is afgebeeld in tabel 3 (reuen) en 4 (teven). Hierin alleen de gegevens van de jonge reuen en teven, geboren in 2012. De kooibe-zettingen zijn OR (moeder-zoon), ORR moeder-2 zonen), RRTT (2 reuen-2 teven) en 4T (4 teven). De opbouw van de tabellen komt overeen met tabel 1 met de extra informatie over het aantal pelzen per

Figuur 1: Bloedlijn NL en DK Reuen Edelveen

Figuur 2: Bloedlijn NL en DK Teven Edelveen

groep en bij de kwaliteit het aandeel Low Grade. Het verkoopmoment is niet bij alle groepen gelijk, maar wel vergelijkbaar.

De NL-lijn reuen uit een RRTT groep hebben iets minder lengteklasse 50+40, maar wel een betere kwaliteit en meer velvet. Bij de DK50 lijn zijn ook de RRTT reuen mooier met meer velvet en dat bij dezelfde lengte. Bij de DK75 lijn is de lengteklasse 50+40

Tabel 1: Reuenpelzen Edelveen 2010-2013

Glow en Brown Reuen Edelveen 2010-2013 KF				
	2010	2011	2012	2013
Maat				
berek cm	92,6	92,0	92,2	92,2
lengte 50+40	29%	25%	28%	30%
Kwaliteit				
plat/bur/1A	37%	40%	50%	60%
ivory/kw I	56%	54%	41%	36%
Extra kwaliteit				
velvet	4%	8%	27%	30%
longnap	14%	7%	4%	4%
Verkoopprijs	€ 50,5	€ 58,6	€ 75,9	€ 91,1
Gem Verk KF	€ 48,5	€ 57,5	€ 73,0	€ 89,3

Tabel 2: Tevenpelzen Edelveen 2010-2013

Glow en Brown Teven Edelveen 2010-2013 KF				
	2010	2011	2012	2013
Maat				
berek cm	73,9	74,4	74,3	75,0
lengte 20+0	25%	23%	30%	31%
Kwaliteit				
plat/bur/1A	47%	56%	66%	66%
ivory/kw I	50%	42%	31%	32%
Extra kwaliteit				
velvet	5%	9%	32%	28%
longnap	7%	6%	3%	4%
Verkoopprijs	€ 36,6	€ 39,0	€ 48,6	€ 55,4
Gem Verk KF	€ 34,9	€ 38,3	€ 46,7	€ 56,2

Tabel 3: Reuenpelzen naar kooibezetting

Veilingresultaten Reuen Edelveen seizoen 2012/2013								
Bloedlijn	NL			DK 50			DK 75	
Bezetting	OR	ORR	RRTT	OR	ORR	RRTT	OR	RRTT
Aantal	409	360	997	206	312	898	93	554
Berek cm	92,7	92,5	91,9	90,9	92,7	92	91,7	91,1
Lengte 50+40	36%	32%	28%	28%	35%	29%	27%	19%
Plat/bur/1A	38%	38%	51%	72%	67%	78%	87%	84%
LG	12%	6%	10%	8%	12%	7%	5%	12%
Velvet	14%	10%	20%	30%	26%	45%	49%	49%
Verkoopprijs €	90,1	90,1	91,9	90,4	92,2	95,4	92,3	92,4

Tabel 4: Tevenpelzen naar kooibezetting

Veilingresultaten Teven Edelveen seizoen 2012/2013						
Bloedlijn	NL		DK 50		DK 75	
Bezetting	RRTT	4T	RRTT	4T	RRTT	4T
Aantal	810	388	604	247	203	104
Berek cm	75,3	75,4	75	75,9	75	75,1
Lengte 20+0	31%	35%	30%	37%	34%	34%
Plat/bur/1A	57%	55%	82%	77%	90%	81%
LG	17%	10%	16%	11%	17%	12%
Velvet	21%	15%	40%	41%	63%	35%
Verkoopprijs €	58,6	56,1	61,0	59,5	63,2	58,3

minder voor de RRTT reuen, maar de kwaliteit is gelijk. De RRTT reuen van NL en DK50 lijn hebben meer opgebracht dan de reuen uit de OR en ORR kooibezetting. Reuen uit een RRTT groep zijn gemiddeld mooier en nagenoeg even lang als de reuen uit de OR en ORR kooibezetting en brengen daardoor meer op.

Bij de teven is de vergelijking tussen de mix-groep (RRTT) en de groep teven (4T) gemaakt. De lengte is in alle lijnen vergelijkbaar. De kwaliteit en/of het aandeel velvet is beter van de teven in de RRTT groep, ondanks het lager aandeel Low Grade in de groep teven. De verkoopprijs is steeds hoger geweest voor de teven uit de RRTT groepen.

Gewichtsvariatie binnen lengteklasse

Er zijn nog geen eenduidige antwoorden te geven op de vragen zoals: wat is het minimale gewicht voor een bepaalde lengteklasse en welke lengteklasse mag ik verwachten bij een reuengewicht van 3,3 kg. De variatie in gewicht binnen een lengteklasse zal dit verduidelijken. Is er een relatie tussen het gewicht en de kwaliteit binnen

een lengteklasse? Dat is afgebeeld in tabel 5 (NL-lijn) en 6 (DK50-lijn) voor reuenpelzen. Per lijn is de lengte 30 en 40 opgedeeld naar het gewicht in november: laagste (25%), midden (50%) of hoogste (25%). Per indeling staat het gewicht, de gemeten lengte na het drogen, het aandeel goede kwaliteit en de verkoopprijs. De rechterkolom toont het verschil tussen de laagste en hoogste in gewicht.

Het gewichtsverschil tussen de laagste en hoogste 25% binnen lengteklasse 30 is 0,6 kg bij een gemeten lengte verschil van 1,8 cm. Dat is ruim 300 gram per cm. Bij de lengteklasse 40 is het gewichtsverschil 1 kg, met 3,4 cm verschil in pelslengte, wederom 300 gram per cm. Het gewicht van de middengroep in lengte 30 is gelijk aan het gewicht van de laagste 25% in klasse 40 (3,3 kg). De zwaarste 25% in klasse 30 heeft bijna het gemiddelde gewicht van klasse 40 (3,6/3,8kg). Een NL reu van 3,3 kg kan dus lengte 30 of 40 hebben. In beide lengteklassen neemt de kwaliteit toe bij een gewicht hoger dan de laagste 25% in gewicht en daarmee ook de verkoopprijs. Het verschil in verkoopprijs tussen de lengteklasse 30 en

40 is €7,- bij iedere gewichtsindeling. Het beeld bij de DK50-lijn is vergelijkbaar, dezelfde toename in gewicht bij 30 en bij 40. Ook hier zal een reu van 3,3 kg een lengte van 30 of 40 hebben. De kwaliteit is steeds het best bij de zwaarste 25% in elke lengteklasse. Het is opvallend hoeveel beter de kwaliteit van lengteklasse 40 is t.o.v. de lengteklasse 30. Het verschil in verkoopprijs tussen de lengteklassen is daardoor ook gem. €10,-. De beste verkoopprijs wordt behaald door de zwaarste reuen per lengteklasse.

Discussie en aanbeveling

De analyse van de veilingresultaten levert veel informatie. De ingeslagen weg naar kwaliteitsverbetering zet zich voort. De kwaliteit van de DK-lijn stijgt sneller dan de NL-lijn en willen we echt met de kwaliteit naar de indexwaarde 100 of hoger dan zal de NL-lijn kleiner gemaakt moeten worden of vervallen. De genetische invloed is duidelijk gemeten en veel sterker dan de invloed van selecteren. Dit is de reden voor de aankoop van de reuen. De pelzen van de DK lijn brengen €2 meer op dan de NL-lijn (reuen, tabel 3) of €3 meer op (teven, tabel 4). Andere zaken als voerverbruik, reproductie, gezondheid en uitval worden ook meegenomen in de beoordeling van het rendement van deze investering. Dat wordt in een ander artikel begin 2014 toegelicht.

De lengte van de reuenpelzen gaat niet achteruit, maar is al enkele jaren gelijk. Het veilinggemiddelde gaat wel vooruit en daardoor is de maatindex naar 100 gezakt. De inzet en selectiemethode op Edelveen dienen om hierin positieve verandering te brengen (selectie op 7 weken gewicht, selectiegrens reuen omhoog). Een goede maat brengt nog steeds meer dan alleen goede kwaliteit, maar de wens is om zowel een goede maat als goede kwaliteit te hebben.

Het resultaat van de vergelijking tussen kooibezetting was niet verrassend. Al jaren meten we een betere opbrengst voor de reuen die in een groep opgroeien, ook in de vergelijking met de reuen die bij hun moeder, dus in een paar, blijven in de groeiperiode. Groepshuisvesting is goed voor de nertsen en goed voor u.

De gewichtsvariatie binnen de lengteklasse 30 en 40 is aanzienlijk. De variatie is nog even groot als in 2006 toen we met een nog groter aantal pelzen deze indeling hebben

gemaakt. Echter, toen waren de zwaarste dieren in een lengteklasse minder van kwaliteit. Dat is nu anders, bij alle 4 de groepen (lengteklasse 30, 40 en lijnen NL en DK50) is de beste kwaliteit bij de zwaarste dieren. De instelling van de Fix opspanmachine is voor alle pelzen gelijk. Toch zijn de zware dieren niet 1 maatklasse opgeschoven; de lichaamslengte kent een grens. Is de mindere kwaliteit van de lichtste dieren dan een gevolg van het opspannen van de pels? Dat lijkt onwaarschijnlijk want dan waren de zwaarste dieren ook een maat langer. De grens van de lengte van de nerts is misschien een reden om minder te voe-

ren. Het hogere gewicht kost ook meer voer. Met de Voeder Conversie (VC) metingen van 2012 weten we dat de gemiddelde VC in de groeiperiode 15 bedraagt: 15 kg voer voor 1 kg groei. Deze waarde is het gemiddelde voor Reu/Teef, maar deze waarde geldt ook voor de periode van juli tot eind oktober. Hoe verder in de periode, des te hoger de VC wordt. De 0,6 – 1 kg meer gewicht in november heeft minimaal 10 kg voer per reu gekost. Die kosten (10 x 0,30) en de voortvloeiende kosten van mestverwerking maken het verschil in verkoopprijs (€1,50 tot €3,-) ongedaan. Om werkelijk profijt van de zware reuen te heb-

ben moet de maat passend zijn, want het verschil tussen maatklasse 30 en 40 is €7,- tot €10,-. Vertaald naar de keuze van een fokreus is het advies om bij het gewicht ook de lengte te beoordelen.

De Edelveenpelzen geven een gevarieerd beeld wat met de herkomst van de pelzen tot dit verslag heeft geleid. Pelskwaliteit is sterk genetisch bepaald en gedijt goed bij nertsen in een groep.

Noot: Het onderzoek op Edelveen is uitgevoerd met subsidie van het Productschap Pluimvee en Eieren (PPE).

Tabel 5: Gewichtsvariatie lengteklasse NL-lijn

Gewicht en Kwaliteit binnen Lengteklasse NL-lijn				
Lengte - aant	Gewicht indeling			verschil
Lengte 30, n=61	25% L	50% M	25% H	hoog-laag
gewicht (kg)	3	3,3	3,6	0,6
lengte (cm)	90,7	91,7	92,5	1,8
plat/bur/1A	33%	55%	47%	14%
verkoopprijs €	91,6	93,2	93,2	1,6
Lengte 40, n=62				
gewicht (kg)	3,3	3,8	4,3	1
lengte (cm)	96,6	98,1	100,0	3,4
plat/bur/1A	33%	41%	47%	14%
verkoopprijs €	98,3	100,6	100,3	2

Tabel 6: Gewichtsvariatie lengteklasse DK50-lijn

Gewicht en Kwaliteit binnen Lengteklasse DK50-lijn				
Lengte - aant	Gewicht indeling			verschil
Lengte 30, n=75	25% L	50% M	25% H	hoog-laag
gewicht (kg)	2,8	3,1	3,5	0,7
lengte (cm)	91,2	91,8	92,8	1,6
plat/bur/1A	72%	67%	83%	11%
verkoopprijs €	91,1	92,3	93,2	2,1
Lengte 40, n=50				
gewicht (kg)	3,1	3,6	4,1	1
lengte (cm)	96,2	98,0	97,9	1,7
plat/bur/1A	92%	74%	100%	8%
verkoopprijs €	101,0	100,7	104,0	3